

60

ha kallats Balder och Höder. (Fiendskap och tävlan mellan tvenne tvillinggudar är en urgammal föreställning inom indoeuropeisk myt och även annorstädes.) I en visserligen kristen men med gammalt mystiskt bildspråk fylld fornisländsk dikt, »Solsången», talas om ett djur av tydlig astral karaktär:

»Solens hjort
från sunnan skred där;
två honom tyglade där.»

Omöjligt är icke, att i dikten på detta ställe en reminiscens dröjt sig kvar från hednisk mytvärld. »Solens hjort» (i äldre tid eventuellt »solens älg») har kanske tänkts omväxlande tyglad av tvenne gudomliga bröder: de forngermanska dioskurererna. I all indoeuropeisk myt uppträda dioskurererna i nära samband med solen. Att i norden Balder varit en års- och ljusgudomlighet, synes vara fullt klart. Enligt min förmodan har Höder varit hans motpart: den mörka dioskuren. (De antika dioskurererna tänktes såsom representanter den ena för den ljusa, den andra för den mörka delen av himlasfären.) Sannolikt har ursprungligen Balder tänkts härska under den ljusa delen av året, hans motpart, den »blinde» (egentligen »mörke») Höder, däremot under den mörka. I en studie över astrologi och isländsk poesi, har jag visat, att vissa rent astronomiska skäl tala för, att Balders i Eddan omtalade borg »Bredablick» varit stjärnbilden Tvillingarna, i vilken solen ingick, då högsommaren stod inför sin begynnelse. (Se härom kap. 3 i min bok »Senantik mysteriereligion och nordisk runmagi».)

I Eddan hänsyftar strofen om den fjortonde bland »Odens trollsånger» på kunskap om gudar och alfer. »Slikt mången vis ej vet», slutar det nog så dunkla uttalandet. Enligt min mening föreligger ingen orimlighet i att här förmoda en anspelning på stjärnkunskap. I Gylfaginning omtalas, att gudar och ljusalfer bodde på olika ställen i himlen; ljusalferna i Alfhem, som i en Eddadikt omtalas såsom guden